

► Politický testament braniborského kurfiřta Fridricha Viléma z 19. 5. 1667

■ Historické otázky přímé

1. *Fridrich Vilém preferuje reformované náboženství (kalvinismus), protože podle něj vychází z pravého Božího slova a z apoštolů (Bible) a ne z lidských vynálezů (narážka na význam tradice vedle Bible u katolíků), toleranci žádá vůči luteránům.*
2. *Rádci mají být dobří křesťané (bát se Boha), zkušení, upřímní, kalvinisté a znalí státních záležitostí.*
3. *V armádě mají být hlavně obyvatelé Braniborska a Pruska, Fridrich Vilém také klade důraz na vojenské pevnosti a zásobování (sklady, magacíny).*
4. *Pokud někdo získá příliš moci, ostatní se mají proti němu spojit a donutit jej k ústupu jako v Itálii (byla podobně rozdrobená jako Svatá říše římská).*
5. *Stabilitu státu zajistí dobrý panovník a jeho dobří rádci, rozvážná zahraniční politika, zajištění spravedlnosti vůči poddaným a dobré vztahy s císařem (v tomto případě ovšem Fridrich II. vyjmenovává i konkrétní případy, kdy je třeba císaři oponovat, např. pokud by císař ohrožoval postavení evangelíků ve Svaté říši římské včetně Slezska či obecně nerespektoval principy vestfálského míru).*

■ Historické otázky kontextuální

1. *Absolutismus se snaží omezovat moc stavů, např. nesvoláváním jejich shromáždění (podobně např. ve Francii, kde se od roku 1614 do 1789 nescházely generální stavy, zemské stavy nesvolával v 17. a 18. století například ani bavorský vévoda). Naopak velká moc stavů v Polsku a až do povstání Imricha Thökölyho (1678–1686), respektive Františka II. Rákocziho (1703–1711) také v Uhrách kladla účinný odpor vůči snahám panovníka posílit svou moc. Zvláštním případem bylo republikánské zřízení v Nizozemí nebo parlamentarismus v Anglii / Velké Británii.*
2. *Favoriti vládli za krále např. ve Španělsku (Lerma, Olivares aj.) nebo ve Francii (často spojeno s kardinálskou hodností jako u Richelieua nebo Mazarina), král do jejich jednání zasahoval jen zřídka, což vedlo k oslabení jeho autority.*
3. *Prusko již braniborští vévodové drželi (bylo to území mimo Svatou říši římskou), Slezsko postupně nárokovali a snažili se ho získat, což se jim nakonec podařilo v důsledku války o rakouské dědictví.*
4. *Šlo o ustanovení vestfálského míru, která dávala větší nezávislost jednotlivým teritoriálním knížectvím v rámci Svaté říše římské včetně Braniborska.*
5. *braniborský rod = Hohenzollernové, Rakouský dům = Habsburkové*